

L'enemic

Jordi Sedó

Lingüista i escriptor

www.escriptors.cat/autors/jordisedo

Entre les quatre parets de la teva habitació, has de prendre una decisió. És una decisió important perquè saps que estàs amenaçat. Amenaçat de mort. Déu meu! Que no és pas cosa de prendre-s'ho a broma...!

Et llesves. No has estat mai supersticiós, però ho fas amb el peu dret. No fos cas que... Total, no costa res... Assegut al llit, mires a través de les cortines de la teva cambra. Escrutes l'exterior. Fa sol. Un dia extraordinari. I, tanmateix, saps que no podràs fruit-ne, d'aquest sol esplèndid que et regala el cel. Voldries seure a la plaça i mirar com els coloms s'agombolen al voltant d'algú que llença miques de pa, petar la xerrada amb aquell senyor tan agradable que et trobes cada dia i prendre el sol d'aquest hivern que sembla primavera. Però l'amenaça és massa seriosa.

T'alces i, amb dificultat, fas les sis passes que et separen de la finestra. A l'hora de llevar-te, et costa una mica posar els músculs a funcionar normalment i sovint et costa alguna fiblada. Mires avall a través de la cortina. Passen els cotxes com cada dia. No n'hi ha tants, potser, però en passen molts. I tu voldries també poder assegurar-te al volant d'aquell petit utilitari que tenies temps era temps i conduir sense destí, com solies fer. Però saps que el perill que t'assetja és massa gran. Hauràs d'anar amagant-te de la policia i et fa por exposar-te. Una senyora passeja el gos. L'animal s'atura un moment sota la teva finestra. Ensuma un fanal. Hi posa els cinc sentits. Ell no tem res. Ho fa, ara per una banda, ara per l'altra. S'ho pensa, però no triga ni tres segons a deixar-hi la seva marca. La senyora li estira la corretja i l'animal es veu obligat a abandonar l'indret. Però allò és ja territori seu i ningú l'hi podrà prendre. I, per si de cas, demà tornarà a marcar-lo.

Surts de l'habitació i te'n vas a la cuina. Obres la nevera per escalfar-te un got de llet, però trobes que s'ha acabat. Travessen el teu estómac mil cucs que et deixen en un excepcional estat d'intranquil·litat. És hora de prendre la gran decisió. Has de baixar a comprar llet. Enfrontar-te al teu enemic. Afrontar el perill. El perill de mort que t'assetja.

Et vesteixes a poc a poc. Vols retardar el moment de fer efectiva la teva decisió. Després, agafes el bastó i les claus, que l'últim dia vas deixar en una

GRIBELDA ESCRIGAS

capsa al rebedor i obres la porta. Ara, l'enemic pot ser arreu. Coincideixes amb el veí del replà, que tot just surt de casa també. El coneixes de tota la vida, però pot ser que l'enemic sigui ell. No pots desestimar cap possibilitat. Et retreus. Et fa por pujar a l'ascensor amb ell. Però, d'altra banda, et sap greu que se n'adoni. Perquè pot ser l'enemic, però és molt probable que no ho sigui. I no vols fer-li el lleig. "Bon dia", us dieu. I fas el gest de tornar

a entrar com si t'haguessis a oblidat qualsevol cosa. Perceps que ell fa un moviment similar. Decidit, li etzibes un condescendent "No, no... Faci, faci... No cal que m'esperis, no..., que m'he deixat una cosa i encara l'he d'empaquetar -menteixes-. Ja pot baixar, ja...". I, murri, et quedes dintre, darrere la teva porta esperant sentir el soroll característic de l'ascensor que ja ha començat a baixar. En aquest moment, surts i ara, amb el replà desert, el dit, malgrat l'artrosi, se't crispa damunt del botó, que pitges amb insistència. Vols que arribi de pressa per a arrecerar-t'hi i gaudir d'uns segons d'intimitat i de seguretat. Però ets a baix en un tres i no res. I la porta s'obre inexorable i et convida -et commina, de fet- a sumar-te a aquell pèlag d'inseguretat, on tothom és sospitós, on el recel és present arreu.

I, ple de temor, et lliures a l'exterior amb desconfiança. El perill pot venir de qualsevol. El supermercat és a cent metres escassos, però la vorera és estreta. Només hi cap una persona. La senyora del gos torna del seu passeig i ve cap a tu. Pot ser ella. Penses que no tens escapatori. De sobte, se t'acut la gran solució. Travessaràs el carrer i aniràs per l'altra vorera. Llavors, observes que la senyora fa un moviment, un ostensible canvi de direcció. Baixa de la vorera i està disposada a creuar-se amb tu a tres metres de distància. Això et tranquil·litza i continues el teu camí. La porta del supermercat és a tocar. T'hi plantes al davant i observes l'interior. És ple. Massa ple. Hi pot haver l'enemic. I a l'entrada hi ha cinc o sis persones que fan cua a una distància considerable l'una de l'altra. Dubtes un moment. Dins, hi ha massa gent. No et vols arriscar. Al cap i a la fi, a casa, tens taronges. Un bon suc també pot servir per a esmorzar.

I gires cua. A poc a poquet, recolzat en el teu bastó, inseparable des de fa uns quants anys, fas el camí de tornada, ullant a tort i a dret per si l'enemic potencial es presenta d'improvís. Darre, sents una veu que et crida: "Avi!". És una veu masculina, segura, jove, autoritària. Et tombes. És un mosso d'esquadra que ve acompanyat de la seva parella, una dona alta d'uns trenta anys mitjana edat. Tots dos porten una màscara que els cobreix el nas i la boca. "On va, si us plau?" diu l'agent molt correcte des de dintre del seu parapet. "Vinc del supermercat de la cantonada...", contestes insegur, tement haver estat enxampat. "Ensenyi'm el tiquet de compra, si us plau", et demana. Titubeges. "És que..." balbuceges. "Ja ho sap que no es pot sortir a passejar, avi?"

Voldries dir qualsevol cosa, explicar que, al final, no has comprat la llet, precisament per no exposar-te ni exposar ningú altre, però ho deixes córrer quan observes que la mossa ja ha tret el bloc de les denúncies i s'ha posat a escriure. "Deixi'm el DNI, si us plau."

I les presons?

Jaume Campàs i Fornols

Escriptor i historiador

jcampas@xtec.cat

Sotmesos per l'alarma social del coronavirus, la nostra societat es bat per la salut i la vida, i malgrat la nostre feble situació, hi ha qui encara ho té més malament. Justícia i Pau de Catalunya -identitat cristiana-, que fa anys que treballa en favor de l'acompanyament i la reinserció social de persones recluses, ha posat de manifest un comunicat, amb data del 20 de març d'aquest 2020, arran de l'afectació de l'epidèmia del coronavirus pel que fa als centres penitenciaris, amb aquest títol: *Calen mesures penitenciàries excepcionals*. Tema que m'ha semblat oportú a donar-ho a conèixer, des de les pàgines d'EL 9 NOU, a l'opinió pública.

Justícia i Pau manifesta una preocupació latent, -davant de l'epidèmia- pels centres penitenciaris que, per les seves característiques, afecta tant a

interns com a professionals; perquè tenen un risc superior de contagi -a diferència de la resta de la ciutadania- que pot derivar a situacions greus. Observen que les mesures sanitàries adoptades als centres penitenciaris per la crisi del coronavirus han portat a la supressió quasi total de les activitats laborals i educatives; la suspensió de permisos; les sortides i visites familiars, així com també la col·laboració de voluntaris que ajuden als interns. Aquesta situació, i la falta d'accés a internet -precisen-, resultaran en causa d'angoixa, ansietat i sofriment psíquic, que sol generar riscos, incidents o conflictes perillosos...

MESURES EXCEPCIONALS

Sol·liciten de les autoritats -com ja s'ha fet en altres centres penitenciaris en situacions extraordinàries- que s'intensifiquin mesures excepcionals per tal de protegir els interns i els professionals del risc de contagi i d'aquesta manera reduir la tensió; que es possibilitin una major comunicació telefònica i telemàtica entre interns, familiars, voluntariats... i que procurin que, en cas de persones amb símptomes, els aïllaments es facin en centres hospitalaris.

També es demana reduir el volum de la població reclusa per mitjà dels mecanismes legals existents

o altres de manera extraordinària: llibertat condicional; règim obert amb compliment a domicili; permisos de sortida llargs; ajornament o suspensió de l'execució de condemnes curtes o per delictes sense violència -la qual pot esperar uns mesos sense afectar negativament a les finalitats de prevenció del delicte-, així com evitar al màxim la presó provisional o substituir-la per arrest domiciliari.

Fan una súplica perquè aquestes mesures s'implementin a la més gran brevetat possible, començant per les persones internes més vulnerables, en especial als majors de 70 anys -que podrien gaudir de la llibertat condicional prevista a la llei- o les que pateixen malalties cròniques. Així com un edifici o lloc d'acollida per a la seva adequada atenció, com la situació de confinament de la població.

Per altra banda, donen constància que el Departament de Justícia de la Generalitat ja ho està fent fa dies i està treballant en aquesta línia. I que des de Justícia i Pau li donen el seu suport i col·laboració. A la vegada demanen al govern espanyol que, en el marc de les mesures per combatre l'epidèmia, impulsi les iniciatives legals i administratives necessàries que facilitin aquests objectius. I que la fiscalia, els jutjats penals i, sobretot, els jutjats de vigilància penitenciària haurien d'aplicar les normes legals vigents en aquesta direcció, d'acord amb les circumstàncies excepcionals que estem vivint.